

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

(Л.В.Губерський)

» _____ 20__ р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ГРУНТОЗНАВСТВО, УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТА
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ»

Рівень вищої освіти: перший

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр

за спеціальністю 103 Науки про Землю

галузі знань 10 Природничі науки

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «25» 06 2019 р.
протокол № _____

Введено в дію наказом ректора від
«31» 08 2020 за № 559-32

Київ 20 19

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія директора Національного наукового центру «Інститут землеробства НААНУ» доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка НААН України **Камінського В.Ф.**

Б. Рецензія декана факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН України **Долі М.М.**

В. Рецензія заступника директора з наукової роботи, керівника Центру геоінформаційних систем Державного підприємства «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М.Білоконя» доктора географічних наук, професора **Палехи Ю.М.**

ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Комлев Олександр Олександрович – керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність – географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Мезокайнозойський долинний морфолітогенез південно-західної частини Українського щита та його вплив на утворення розсипищ», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	42	Автор 250 наукових та навчально-методичних праць, з них 2 підручники, 5 монографії. Основною за напрямом є «Рельєф України» (2010). Участь у конференціях: 1. Міжнародна науково-практична конференція «Регіональні проблеми України – географічний аналіз та пошук шляхів вирішення». 5-6 жовтня 2017 р., м. Херсон; 2. Актуальные проблемы наук о земле: использование природных ресурсов и сохранение окружающей среды. 21-25 сентября 2017 р., г. Брест Беларусь; 3. Наукові засади природоохоронного мене-	

					<p>джменту екосистем Каньйонового Придністров'я. 15 вересня 2017 р. м. Заліщики, Тернопільська обл;</p> <p>4. Міжнародна науково-технічна конференція SAIT 2017. 22-27 травня 2017р., м. Київ;</p> <p>5. Перший Всеукраїнський Гідрометеорологічний з'їзд, 22-23 березня 2017 р., м.Одеса;</p> <p>6. Міжнародна науково-практична конференція "Реґіон-2016: стратегія оптимального розвитку" 10-11 листопада 2016 р., м. Харків;</p> <p>7. Міжнародна науково-технічна конференція SAIT 2016. 30 травня – 2 червня 2016р., м. Київ;</p> <p>8. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики». 17–21 травня 2016 р., м. Вінниця;</p> <p>9. Міжнародна науково-практична конференція «Реґіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення» 8-9 жовтня 2015 р., м. Херсон;</p> <p>10. Міжнародний симпозіум «Рельєф і клімат»</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>(ЧНУ імені Юрія Федьковича), 23 – 25 жовтня 2014, Чернівці – Вижниця.</p> <p>11. Міжнародна наукова конференція «Географічна наука і практика: виклики епохи» (до 130-річчя географії у Львівському університеті). 16 – 18 травня 2013 р., м. Львів;</p> <p>12. XI з'їзд Українського географічного товариства «Україна: географія цілей і можливостей». 24 – 26 квітня 2013 р., м. Київ.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 3 захищених кандидатських дисертацій.</p> <p>Бере участь у роботі спільних польсько-українських семінарів (Варшава, 2016 – 2017 р. р.) в рамках польсько – українського дослідницького проекту «Бурштинові шляхи. Науково-методичні основи раціонального використання родовищ бурштину».</p>		
2	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія,	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу	27	Автор 200 наукових і навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 3 монографії. Основним за напрямом є: Просторове та ландшафтне планування. Навчальний посібник/	Науково-педагогічне стажування в Інституті географії Математично-природничого факультету Університету Яна Кохановського (м.

		Шевченка	кваліфікація географ-геоморфолог	–	території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.		Бортник С. Ю., Лаврук Т. М., Олещенко А. В., Тимуляк Л. М.// К. - Прінт Сервіс, 2017.- 120 с. ; «Основи урбоекологічних досліджень» (2016 р.) Участь у наукових конференціях, зокрема: 1. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» 24-27 травня 2017 р., Столові гори (Судети), Польща-Чехія; 2. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, 11-13 жовтня 2016, Чернівці; 3. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики». 17–21 травня 2016 р., м. Вінниця; 4. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід». 5 – 7 травня, 2016 р. м. Львів; 5. Міжнародний симпозиум «Рельєф і клімат» (ЧНУ імені Юрія Федьковича), 23 – 25 жовтня 2014, Чернівці – Вижниця. 6. Міжнародний семінар з питань викладання геоморфології та геології у	Кел-це, Польща) 2012–2014 р.р. наказ №1246-36 від 14.09.2012 р.; наказ № 1087-36 від 2.07.2013р. Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 квітня 2017 р. Університет Казимира Великого в Бидгощ (Польща). Сертифікат про участь у роботі проекту «Міжнародні водні шляхи – безпека та розвиток». Видано 17 червня 2018 р.
--	--	----------	----------------------------------	---	---	--	--	--

						<p>вищій школі. Університет імені Яна Кохановського. 25 – 30 вересня 2013 р., м. Кельце, Польща;</p> <p>7. Міжнародна наукова конференція «Географічна наука і практика: виклики епохи» (до 130-річчя географії у Львівському університеті). 16 – 18 травня 2013 р., м. Львів;</p> <p>8. XI з'їзд Українського географічного товариства «Україна: географія цілей і можливостей». 24 – 26 квітня 2013 р., м. Київ;</p> <p>9. Міжнародна науково-практична конференція «Від мінералогії до геохімії» (до 130-річчя з дня народження акад. О.Є. Ферсмана). 5 – 7 червня 2013 р., м. Берегове, АРК.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів, керівник 7 захищених кандидатських та 1 докторської дисертацій. Пройшов науково-педагогічне стажування в Інституті географії Математично-природничого факультету Університету Яна Кохановського (м. Кельце, Польща) 2012–2014 р.р.</p>	
3	Стецюк Володимир	професор кафедри	Київський державний	Доктор географічних наук зі спеціальності	42	Автор 184 наукових і навчально-методичних	

	Васильович, член проектної групи	землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	університет ім. Т.Г. Шевченка 1971 р., спеціальність – геоморфолог, кваліфікація – географ- геоморфолог	11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Рельєф та сучасний морфогенез морфокліматичної зони як екологічний чинник», професор кафедри землезнавства та геоморфології.		праць, у тому числі 3 підручників, 2 навчально- методичних посібників та 7 монографій. Основними за напрямами є: «Рельєф України» (2010) «Основи урбоекологічних дослід- жень» (2016 р.). Участь у конференціях: 1. Міжнародна науково- практична конференція «Регіональні проблеми України – географічний аналіз та пошук шляхів вирішення». 5-6 жовтня 2017 р., м.Херсон; 2. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, 11-13 жовтня 2016, Чернівці; 3. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики». 17–21 травня 2016 р., м. Вінниця; 4. Міжнародна науково- практична конференція «Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення» 8-9 жовтня 2015 р., м. Херсон; 5. Міжнародна наукова конференція «Географічна наука і практика: виклики	
--	---	---	--	---	--	---	--

						<p>епохи» (до 130-річчя географії у Львівському університеті). 16 – 18 травня 2013 р., м. Львів;</p> <p>б. XI з'їзд Українського географічного товариства «Україна: географія цілей і можливостей». 24 – 26 квітня 2013 р., м. Київ;</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів, керівник 3 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
4	Герасименко Наталія Петрівна, член проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність - фізична географія, кваліфікація - фізико-географ, викладач географії	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.14 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Розвиток зональних ландшафтів четвертинного періоду на території України», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	18	<p>Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць, з них 2 підручники, 6 монографій. Основними за напрямом є: «Еволюція почв и почвенного покрыва» (2015), «Четвертинні відклади України (лесово-грунтова формація)» (2017).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5th Open Science Meeting PAGES 2017, Сарагоса (Іспанія), 9-13 травня 2017 р. 2. PAGES: Central and Eastern Europe Paleoscience Symposium: from Local to Global, 23-24 May 2016, Cluj-Napoca (Romania). 3. INQUA Section on European Stratigraphy workshop, 3-10 September 2016, Yerevan (Armenia). 4. Fourth Plenary 	Університет м. Сарагоса (Іспанія). Сертифікат про участь у роботі проекту «Природні зміни минулого». Назва теми «Глобальні зміни у нашому спільному майбутньому: Перспективи палеонаук». Видано Організаційним Комітетом проекту PAGESv 10 травня 2017.

					<p>Conference of IGCP 610 Project "From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary", 2-9 October 2016, Tbilisi (Georgia).</p> <p>5. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, 11-13 жовтня 2016 р., м. Чернівці.</p> <p>6. XIX INQUA Congress in Nagoya, Japan, 26 July -2 August 2015. Abstracts. Nagoya, Geological Survey of Japan, 2015</p> <p>7. Леси і палеоліт Поділля. XIX Українсько-Польський семінар з вивчення четвертинного періоду (Тернопіль, 23-27 серпня, 2015).</p> <p>8. Міжнародний симпозіум «Loess deposits in the Earth history» (Пекін, 11-16 жовтня 2015).</p> <p>9. Щорічна конференція Геологічної асоціації Америки (Балтимор, 1-4 листопада 2015 р.).</p> <p>10. IGCP 610 2nd Plenary Meeting. Baku, 2014, 12-20 Oct., Azerbaydzan</p>	
--	--	--	--	--	--	--

						<p>11. Рельєф і клімат. (Чернівці:23 – 25 жовт. 2014 р.).</p> <p>12. Late Pleistocene and Holocene Climatic Variability in the Carpathian-Balkan region. 2ndconference of the Carpathian-Balkanian commission of PAGES. Cluj-Napoca, 7-11 November 2014, Romania.</p> <p>13. «Минуле:компас для вивчення майбутнього Землі». 4 Відкрита наукова конференція проекту PAGES (Глобальні кліматичні зміни), Гоа (Індія), лютий 2013.</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 3 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
5	Підкова Оксана Миколаївна, член проектної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003 спеціальність – географія, кваліфікація – магістр географії, географ-грунтознавець	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.05 – біогеографія та географія ґрунтів, тема дисертації: «Генетико-літологічна обумовленість формування ґрунтового покриву Розточчя», доцент кафедри землезнавства та геоморфології	10	<p>Автор понад 40 наукових і навчально-методичних праць, з них 2 монографії.</p> <p>Монографії:</p> <p>1. Gleby / У Кн. Roztocze – przyroda i człowiek, 2015 р. (у співавтор.).</p> <p>2. Літолого-генетична зумовленість формування ґрунтового покриву Розточчя, 2010 р. (у співавтор.)</p> <p>Фахові статті:</p> <p>1. Теоретичні аспекти</p>	

					<p>застосування концепції морфокліматичної зональності Землі при дослідженні ґрунтів і ґрунтового покриву // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. Наук. збірник. – Київ, 2019. – № 3(54). – С. 214-215.</p> <p>Участь у конференціях і семінарах:</p> <p>1. XIX Міжнародна конференція “Геоінформатика: теоретичні та прикладні аспекти”, 11-14 травня 2020 р., Київ.</p> <p>2. Міжнародна науково-практична конференція “Рельєф, клімат та поверхневі води як об’єкти природничо-географічних досліджень (до 70-річчя кафедр землезнавства та геоморфології, метеорології та кліматології, гідрології та гідроекології)”, 2-4 жовтня 2019 р., Київ.</p> <p>3. Довготермінові спостереження довкілля: досвід, проблеми, перспективи. Міжнародний науковий семінар, присвячений 75-річчю з дня народження Б. П. Мухи і 50-річчю роботи Розтоцького ландшафтно-геофізичного стаціонару Львівського національного університету</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>імені Івана Франка, 10-12 травня 2019 р, Львів-Брюховичі.</p> <p>4. XII з'їзд Українського географічного товариства "Географія: сучасні виклики", 17-21 травня 2016 р., м. Вінниця.</p> <p>5. V Всеукраїнська науково-практична конференція "Географія та екологія: наука і освіта", 10-11 квітня 2014 р., Умань.</p> <p>6. Міжнародна наукова конференція "Актуальні проблеми генетичного, географічного, екологічного ґрунтознавства", 19-21 вересня 2013 р, м. Львів.</p> <p>7. XI з'їзд Українського географічного товариства «Україна: географія цілей і можливостей». 24-26 квітня 2013 р., м. Київ.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів</p>	
--	--	--	--	--	---	--

При розробці освітньої програми враховані вимоги освітнього стандарту спеціальності 103 – Науки про Землю за ступенем «бакалавр».

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Грунтознавство, управління земельними ресурсами,
територіальне планування»

«Soil Science, Land Management, Territorial Planning»

за спеціальністю 103 – Науки про Землю

галузі знань 10 – Природничі науки

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 103 Науки про Землю Освітня програма: Грунтознавство, управління земельними ресурсами, територіальне планування Bachelor Speciality: 103 Earth Science Soil Science, Management of Land Resources, Territorial Planning
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 академічні роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО - партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 1189702. Дійсний до 1 липня 2023
Цикл/рівень програми	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.univ.kiev.ua

2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок в області ґрунтознавства, ґрунтознавчих досліджень, управління земельними ресурсами та територіального планування із широким доступом до працевлаштування, надати здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 – Природничі науки/103 – Науки про Землю/ Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами, територіальне планування
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, територіального планування за спеціальністю 103 – Науки про Землю Ключові слова: ґрунтознавство, управління земельними ресурсами, територіальне планування
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно-орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі провідних організацій та установ, що займаються проблемами ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, геоплануванням
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в проектно-пошукових та науково-дослідних, природоохоронних установах, в органах державного та регіонального управління, в державних та приватних компаніях, що спеціалізуються на геоплануванні в умовах децентралізації, управлінні та практичному використанні земельних ресурсів на посаді спеціаліста відповідно до штатного розпису.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, диференційовані заліки, поточний контроль у формі захисту презентацій, тестових завдань, усного та письмового опитування, модульних контрольних робіт, захист звітів з практики, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області ґрунтознавства або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01) 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02) 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K03). 4. Знання та розуміння предметної області наук про Землю (K04). 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (K05). 6. Здатність спілкуватися іншою мовою за спеціальністю (K06). 7. Здатність використання інформаційних технологій (K07). 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (K08). 9. Здатність працювати в команді (K09). 10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності (K10). 11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища (K11). 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (K12).
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності	<ol style="list-style-type: none"> 13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему (K13). 14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер (K14). 15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах (K15). 16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер, зокрема педосфери (K16). 17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер, зокрема педосфери (K17). 18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостережень з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (K18). 19. Здатність проводити моніторинг природних процесів (K19). 20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали, зокрема ґрунти, в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати (K20). 21. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (K21). 22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та

	притаманні ним процеси (K22).
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю.</p> <p>ПР02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.</p> <p>ПР03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.</p> <p>ПР04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю, зокрема в ґрунтознавстві.</p> <p>ПР05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер, у тому числі педосфери.</p> <p>ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку педосфери.</p> <p>ПР08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР09. Вміти виконувати дослідження педосфери за допомогою кількісних методів аналізу.</p> <p>ПР10. Аналізувати склад і будову педосфери на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p> <p>ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю, зокрема у галузі ґрунтознавства.</p> <p>ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю, зокрема у питаннях ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування.</p> <p>ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі, залучені до виконання програми, мають багаторічний досвід роботи у даній галузі, включаючи роботу у міжнародних університетах. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені фахівці-практики, закордонні фахівці.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), двох навчальних лабораторій «Ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень» і «Екології ландшафту» (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні, дистиллятор водний, піч муфельна, фотоколориметр, сушильна шафа, мікроскопи).

<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Використання бібліотек та фондів Інституту Географії НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, НУБіП України, провідних наукових установ системи НААНУ, бібліотечних, архівних та фондових наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету з ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Не передбачено програмою</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Не є обов'язковою</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>На загальних умовах</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

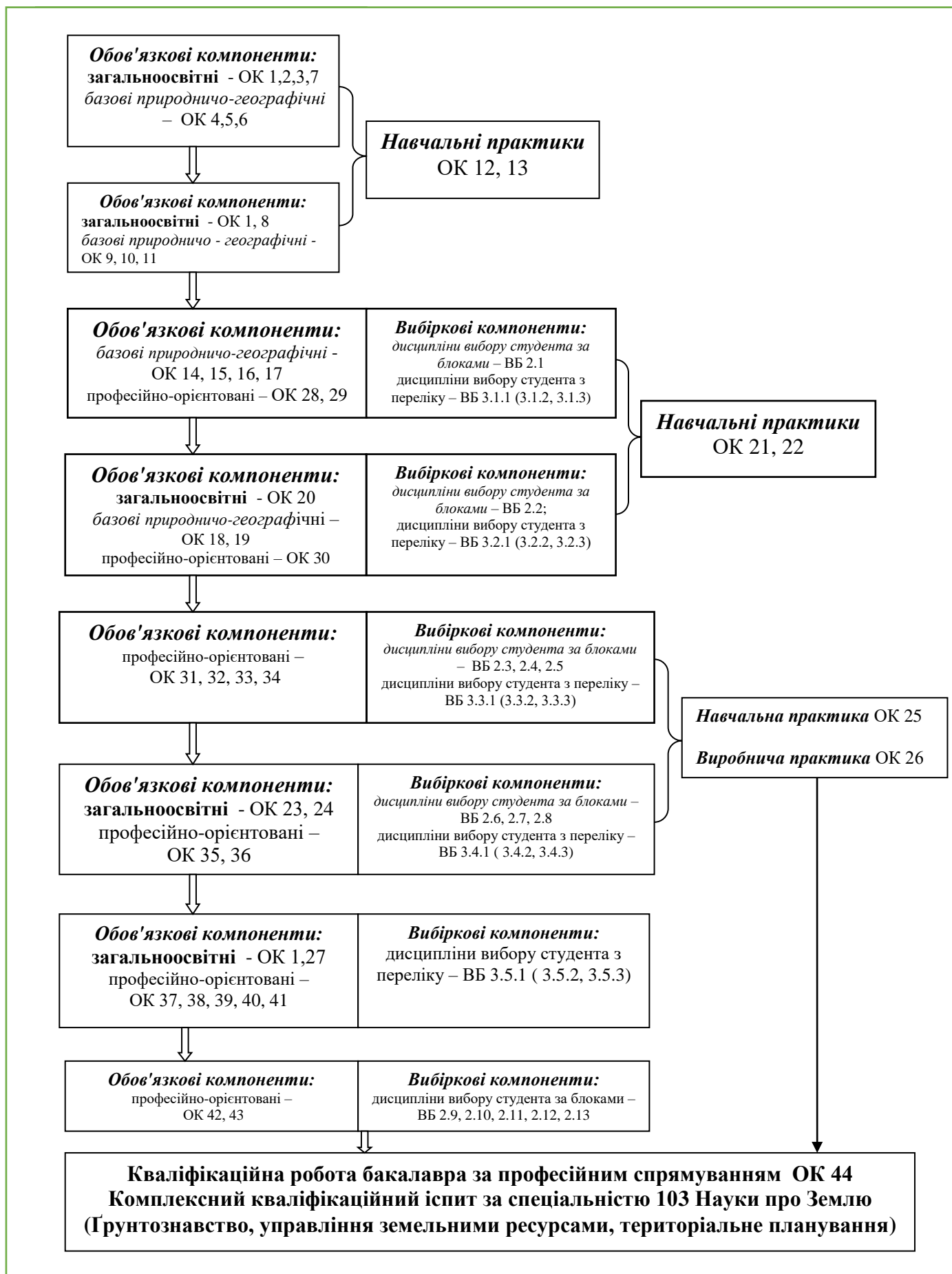
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова	15	Іспит
ОК 2.	Математичний аналіз та теорія графів	4	Іспит
ОК 3.	Аналітична хімія	5	Іспит
ОК 4.	Основи загальної та історичної геології	5	Іспит
ОК 5.	Кліматологія з основами метеорології	4	Іспит
ОК 6.	Топографія з основами геодезії	3	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	2	Залік
ОК 8.	Фізика з основами геофізики	3	Іспит
ОК 9.	Фізичні та хімічні процеси в гідросфері	3	Іспит
ОК 10.	Вступ до ґрунтознавства	3	Іспит
ОК 11.	Біогеографія	3	Залік
ОК 12.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень	6	Диференційований залік
ОК 12.01	Частина 1 Польова топографічна зйомка	1	Диференційований залік
ОК 12.02	Частина 2 Геологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.03	Частина 3 Метеорологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.04	Частина 4 Гідрологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.05	Частина 5 Ґрунтознавчі дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.06	Частина 6 Біогеографічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 13.	Навчальна практика з методів набуття географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 14.	Геоморфологія	5	Іспит
ОК 15.	Картографія	3	Залік
ОК 16.	Екологія	4	Іспит
ОК 17.	Фізична географія материків та океанів	4	Залік
ОК 18.	Основи ландшафтної екології	3	Іспит
ОК 19.	Основи соціальної географії	3	Іспит
ОК 20.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 21.	Навчальна практика з методів обробки географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 22.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 23.	Основи підприємництва	3	Залік
ОК 24.	Соціально-політичні основи земельних відносин	2	Залік
ОК 25.	Навчальна практика з методів поширення	5	Диференційований

	географічної інформації		залік
ОК 26.	Виробнича практика	5	Диференційований залік
ОК 27.	Сучасні концепції природознавства	4	Іспит
ОК 28.	Основи ГІС	3	Іспит
ОК 29.	Еволюція біосфери Землі	5	Залік
ОК 30.	Історико-географічні системи землекористування	4	Залік
ОК 31.	Структура та управління блоками геоданих	3	Залік
ОК 32.	Геотеледетекція	3	Залік
ОК 33.	Екзогенний геоморфогенез	4	Залік
ОК 34.	Земельний кадастр та бонітування	3	Іспит
ОК 35.	Інженерно-геоморфологічна оцінка, інженерна підготовка та захист території	3	Іспит
ОК 36.	Геопросторове моделювання	3	Іспит
ОК 37.	Рельєф і геологічна будова Європи та України	5	Іспит
ОК 38.	Ґрунти Європи та України	5	Іспит
ОК 39.	Клімат Європи та України	4	Залік
ОК 40.	Водні ресурси Європи та України	4	Залік
ОК 41.	Біоресурси Європи та України	4	Залік
ОК 42.	Ландшафтне різноманіття Європи та України	3	Залік
ОК 43.	Просторове та ландшафтне планування в умовах децентралізації в Україні	3	Іспит
ОК 44.	Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням	6	Захист
ОК 45.	Комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю 103 Науки про Землю (Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування)	0	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

Вибіркові компоненти ОП			
Дисципліни вибору студента			
Вибірковий блок			
ВБ 2.1.	Просторове та ландшафтне планування	3	Іспит
ВБ 2.2.	Фізика ґрунту	4	Іспит
ВБ 2.3.	Хімія ґрунту	3	Залік
ВБ 2.4.	Генезис та морфологія ґрунтів	3	Іспит
ВБ 2.5.	Інженерна, пошукова та екологічна геоморфологія	5	Іспит
ВБ 2.6.	Ґрунтовий покрив та земельні ресурси світу	3	Іспит
ВБ 2.7.	Методи ґрунтознавчих досліджень	3	Залік
ВБ 2.8.	Систематика і класифікація ґрунтів	3	Іспит
ВБ 2.9.	Просторове та ландшафтне планування природоохоронних територій	5	Іспит
ВБ 2.10	Земельні ресурси України	3	Залік
ВБ 2.11	Просторове планування транскордонних територій	3	Залік
ВБ 2.12	Моніторинг якості ґрунтів та ґрунтового	4	Іспит

	покриву		
ВБ 2.13	Агроекологія та екологічні функції ґрунтів	3	Залік
<i>Вибір з переліку</i>			
ВБ 3.1.1.	Латинська мова	3	Залік
ВБ 3.1.2.	Семінар з проблем сучасного ґрунтознавства	3	Залік
ВБ 3.1.3.	Природничо-географічне моделювання	3	Залік
ВБ 3.2.1.	Основи логіки	3	Залік
ВБ 3.2.2.	Меліоративне ґрунтознавство	3	Залік
ВБ 3.2.3.	Міжнародний досвід просторового та ландшафтнього планування	3	Залік
ВБ 3.3.1.	Соціологія	3	Залік
ВБ 3.3.2.	Антропогенні ґрунти	3	Залік
ВБ 3.3.3.	Методологія просторового планування в Україні	3	Залік
ВБ 3.4.1.	Педагогіка	3	Залік
ВБ 3.4.2.	Глобальні функції ґрунтового покриву	3	Залік
ВБ 3.4.3.	Просторове планування урботериторій	3	Залік
ВБ 3.5.1.	Психологія	3	Залік
ВБ 3.5.2.	Картографування ґрунтів	3	Залік
ВБ 3.5.3.	Просторове планування агротериторій	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» спеціальності 103-Науки про землю проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням.

Комплексний кваліфікаційний іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників відповідно до вимог зазначених у освітньо-професійній програмі спеціалізації. Під час комплексного кваліфікаційного іспиту перевіряються наступні програмні результати навчання, зокрема, знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу Землі як планетарної системи та її геосфер, у тому числі педосфери (ПР06), знання та вміння аналізувати склад і будову педосфери на різних просторово-часових рівнях (ПР10); знання та вміння застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю, зокрема у галузі ґрунтознавства (ПР12).

Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням має продемонструвати професійну підготовку студентів у галузі ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування. Вона виконується за матеріалами, які збиралися впродовж виробничої практики й опрацьовувалися в лабораторних умовах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю, зокрема для вирішення завдань в територіальному плануванні, управлінні земельними ресурсами (ПР01); вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області ґрунтознавства, територіального планування та управління земельними ресурсами (ПР04); вміння застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування та розвитку педосфери (ПР07); вміння обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем та об'єктів (ПР08); вміння обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних (ПР15).

Атестація завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр наук про Землю (Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування).

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін блоку спеціалізації з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за спеціалізацією не менше як 75 балів, а також захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація 3439 – фахівець з ґрунтознавства, управління земельними ресурсами, територіального планування.

1. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12.01	OK 12.02	OK 12.03	OK 12.04	OK 12.05	OK 12.06	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	
K01							+															
K02							+															
K03	+	+	+			+	+	+				+	+	+	+	+	+					
K04				+	+				+	+		+								+		+
K05							+															
K06	+																					
K07																			+		+	
K08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+
K09	+											+	+	+	+	+	+					
K10													+	+	+	+	+					
K11											+											+
K12																			+			
K13				+	+				+	+										+		+
K14		+	+					+			+										+	
K15												+	+	+	+	+	+					
K16																						
K17																						+
K18				+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
K19												+	+	+	+	+	+					
K20		+	+	+	+			+	+	+										+		
K21												+	+	+	+	+	+					
K22				+	+				+	+	+									+		

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
K01				+			+	+			+									
K02			+	+			+	+			+			+						
K03				+	+	+	+	+		+	+		+				+	+		+
K04	+	+																		
K05				+			+	+	+		+									
K06																				
K07									+			+			+	+		+		+
K08	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+		+	+			+	+
K09						+				+										
K10																				
K11	+	+	+										+	+			+		+	
K12				+			+	+	+		+									
K13	+	+											+						+	
K14					+				+			+			+	+	+			+
K15																		+		
K16					+															+
K17		+												+				+		
K18					+	+				+		+			+	+				
K19						+				+							+		+	
K20						+				+								+		
K21					+	+				+										
K22	+		+			+				+			+	+			+	+		

	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10
K01							+											
K02																		+
K03												+	+		+			+
K04	+	+	+	+		+							+					
K05																		
K06																		
K07							+	+	+				+				+	
K08	+	+	+	+	+	+									+			
K09																		
K10																		
K11					+	+								+				+
K12																		
K13	+	+	+	+		+								+				
K14					+					+	+					+		
K15							+	+	+							+	+	
K16								+		+	+				+			
K17						+		+				+		+	+	+		
K18	+	+	+	+			+	+	+			+	+		+	+	+	
K19																		+
K20	+	+	+	+				+		+	+	+			+			
K21							+		+						+		+	
K22	+	+	+	+	+							+	+	+		+		+

	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 3.1.1	ВБ 3.1.2	ВБ 3.1.3	ВБ 3.2.1	ВБ 3.2.2	ВБ 3.2.3	ВБ 3.3.1	ВБ 3.3.2	ВБ 3.3.3	ВБ 3.4.1	ВБ 3.4.2	ВБ 3.4.3	ВБ 3.5.1	ВБ 3.5.2	ВБ 3.5.3
К01							+			+			+			+		
К02							+			+			+			+		
К03			+	+	+	+	+			+			+	+		+		
К04					+													
К05							+			+			+			+		
К06				+														
К07	+				+	+			+			+			+		+	+
К08			+	+	+	+	+			+			+	+		+	+	
К09				+														
К10																		
К11		+	+								+			+				
К12		+						+		+			+			+		
К13			+		+						+			+				
К14			+			+		+						+			+	
К15	+	+						+	+			+			+			+
К16		+				+												
К17								+			+							
К18	+							+	+			+			+		+	+
К19		+	+											+				
К20																		
К21	+								+			+			+			+
К22								+			+							

2. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12.01	ОК 12.02	ОК 12.03	ОК 12.04	ОК 12.05	ОК 12.06	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	
ПР01	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ПР02							+															
ПР03	+																					
ПР04											+								+		+	
ПР05												+	+	+	+	+	+					
ПР06				+	+				+	+										+		
ПР07		+	+			+		+											+		+	+
ПР08				+	+				+	+										+		+
ПР09		+	+					+					+	+	+	+	+					
ПР10				+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+			+		
ПР11												+	+	+	+	+	+					
ПР12				+	+	+			+	+										+		+
ПР13							+						+	+	+	+	+	+	+			+
ПР14	+																					
ПР15	+					+						+	+	+	+	+	+	+	+		+	

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
ПР01	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	
ПР02							+	+	+		+									
ПР03																				
ПР04					+				+			+			+	+		+		+
ПР05				+		+				+										
ПР06	+	+				+				+			+	+			+	+		
ПР07		+	+		+							+			+	+	+			+
ПР08						+				+			+					+		
ПР09					+															+
ПР10			+			+				+		+		+	+	+	+		+	
ПР11						+				+				+				+		
ПР12	+	+																		
ПР13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+		+	
ПР14							+	+			+							+		+
ПР15					+	+				+								+		+

	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 3.1.1
ПР01	+	+	+	+		+	+	+	+				+			+	+		+
ПР02																			
ПР03																			+
ПР04							+	+	+				+				+		
ПР05																			
ПР06	+	+	+	+								+	+	+				+	
ПР07					+	+		+		+	+				+	+			
ПР08	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР09										+	+				+				
ПР10	+	+	+	+	+							+		+		+		+	
ПР11												+			+				
ПР12	+	+	+	+		+							+						
ПР13					+	+	+		+					+	+		+	+	
ПР14																		+	+
ПР15							+	+	+			+			+		+		+

	ВБ 3.1.2	ВБ 3.1.3	ВБ 3.2.1	ВБ 3.2.2	ВБ 3.2.3	ВБ 3.3.1	ВБ 3.3.2	ВБ 3.3.3	ВБ 3.4.1	ВБ 3.4.2	ВБ 3.4.3	ВБ 3.5.1	ВБ 3.5.2	ВБ 3.5.3
ПР01	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+		+
ПР02			+			+			+			+		
ПР03														
ПР04	+	+			+			+			+		+	+
ПР05														
ПР06	+						+			+				
ПР07	+	+		+						+			+	
ПР08				+	+		+	+			+			+
ПР09		+												
ПР10				+			+			+				
ПР11														
ПР12	+													
ПР13			+		+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПР14		+	+			+			+			+		
ПР15		+			+			+			+		+	+